

Knjiga je tudi prva monografska študija na tem področju z omenjeno tematiko. Obilno je dokumentirana tako s fotografijami kot tudi (mogoče celo malce preveč) z zapisniki s posameznih sestankov in časopisnimi članki, ki so bili objavljeni v takratnem tržaškem časopisu.

Ena največjih pomanjkljivosti te knjige - kot je na predstavitvi v Kopru, organizirani v okviru Zgodovinskega društva za južno Primorsko, dejal sam avtor - je ta, da knjiga ni naprodaj zaradi italijanske zakonodaje o sponzoriranju. Mislim pa, da je avtor poskrbel, da je knjiga registrirana v vseh pomembnejših knjižnicah in kulturnih institucijah.

Vida Rožac-Darovec

faktorji tolikšne intenzitete, da je šele spoj njegove močne volje, notranje psihične stabilnosti in fizične zmožnosti zmogel izbojevati dosežene delovne in življenske uspehe. S tem se je uvrstil v sam vrh znamenitih zgodovinarjev zahodne Hrvaške in Istre, v red zaslužnih jugoslovanskih znanstvenikov, ki so ga poznali in cenili tudi v tujini."

Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti iz Zagreba je že pred časom načrtovala simpozij na temo življenjskega opusa dr. Danila Klena ob njegovi osemdesetletnici. Simpozij je lanskega septembra potekal na Reki brez njega, kajti v njegovi bolezni ga je smrt doletela že 12. aprila 1990.

Darko Darovec

IN MEMORIAM

Dr. Danilo Klen
(1910 - 1990)

Kratko znanstvo z njim mi je bilo v veliko zadovoljstvo. Prvi sestanek v prostorih Historijskega arhiva na Reki, kjer je zadnja leta pred upokojitvijo služboval kot direktor, je potekal v vzdušju starega prijateljstva. Sploh je bil dr. Danilo Klen izredno odprte in sprejemljive narave, pogovor z njim pa pravo zadovoljstvo, kar so trdili vsi, ki so ga imeli čast spoznati.

Rodil se je 9. septembra 1910. leta v Trstu kot sin ladjedelniškega delavca iz Hrvaškega Zagorja in matere iz Branika oziroma Rihemberga v Vipavski dolini. Izredno je bil ponosen na svojega klenega očeta, po materini strani pa je bil navezan na slovensko kri, kar se je poznalo v njegovih delih.

Čeprav pravnik po svoji osnovni izobrazbi, je kot visokošolski predavatelj za finančno pravo in gospodarsko zgodovino stopil v svet publicistov kot zgodovinar, s številnimi deli, predvsem iz srednjeveške preteklosti Istre, Kvarnerskega primorja in Gorskega Kotarja. Obdelal je prvenstveno podeželje Istre, in sicer koprsko ozemlje, okolico Buzeta, zaledje primorskim mest Poreča, Pulja, Labina in Reke. Postavil je temelje jugoslovanski historiografiji v proučevanju obdobja posvetne vladavine oglejskih patriarhov, statutov istrskih mest, fevdalnih posestev in vloge županov v Istri. Zanimali so ga predvsem pravno-podložniški in gospodarski odnosi v beneškem obdobju istrskega polotoka, posebno pa se je ukvarjal tudi s Pazinsko knežijo.

V zadnjem času je zbral in na podlagi že napisanih študij objavil izjemno delo o življenju galjotov na vzhodni jadranski obali: *Ščavunska vesla* v seriji *Istra kroz stolječa* (1986), ter napisal obširno monografijo o Reki. V uvodu k *Ščavunskim veslom* je dr. Petar Strčić zbral tudi Klenovo številno bibliografijo in takole označil to enkratno osebnost: "Življenje Danila Klena je prepleteno z zunanji

IN MEMORIAM

Dr. Branko Marušić
(1926 - 1991)

Istarska i sjevernojadranska arheologija izgubila je prvih dana 1991. godine neumornog i plodnog znanstvenog i stručnog radnika, dr. Branka Marušića, koji je preminuo 4. siječnja u bolnici na Golniku kod Kranja.

Branko Marušić, rođen 8. listopada 1926. godine u Planini kod Rakeka (Postojna), u obitelji istarskih emigranata. Arheologiju i povijest umjetnosti diplomirao je u Ljubljani 1950. godine, a još od 1948. godine radio je, do umirovljenja 1989. godine, u Arheološkom muzeju Istre u Puli. Na radnom mjestu kustosa od 1951. godine, utemeljio je i vodio Odjel za srednjovjekovnu arheologiju. Zvanje višog kustosa stekao je 1960. godine, zvanje znanstvenog suradnika 1969., muzejskog savjetnika 1978. godine. Iste godine, temeljem obranjenе doktorske disertacije na Filozofskom fakultetu Univerze u Ljubljani (1976. godine) stekao je i zvanje višeg znanstvenog suradnika, a 1988. godine znanstvenog savjetnika. Od 1967. do 1979. godine obavljao je dužnost direktora Arheološkog muzeja Istre, a od 1972. do 1988. godine držao je nastavu iz kolegija Ranosrednjovjekovna arheologija na Filozofskom fakultetu u Ljubljani; najprije kao honorarni predavač, zatim u svojstvu izvanrednog i redovitog honorarnog profesora. Od osnivanja Hrvatskog arheološkog društva 1967. godine bio je član tog strukovnog udruženja, u dva mandata i član Uprave društva, a na Skupštini, održanoj ujesen 1990. godine, proglašen je njegovim počasnim članom, za izuzetan doprinos istraživanju arheologije i povijesti ranoga srednjega vijeka, naročito Istre, ali i susjednih područja.

Tijekom punih četrdeset godina rada u Arheološkom muzeju Istre u Puli dr. Branko Marušić ostvario je mnogobrojna terenska istraživanja, utemeljio je starohrvatsku arheologiju u Istri, sakupio je i obradio bogatu i značajnu kulturno-povijesnu gradju tog najstarijeg razdoblja na-